

Kesälinnut taivaan alla

iloisina lentävät.

Sulaneella sydämellä

laulaa toukomettiset.

Elämä ja autuus loistaa

Herran seurakunnassa.

(Virsi 105)

Pirjo Silveri

Pirjo Silveri

Pirjo Silveri

Pirjo Silveri

Taisto työsti runokirjan

"Tässä vielä elän – sydänkesässä, nyt", kirjoittaa Taisto Syrjänen runossaan. Vaimo Kati elää myötä.

SIVUT 6-7

Toripappia on kaivattu

Mirja Tenkanen (kesk.) ja muut papit saavat torilla helposti seuraa. Heitä osataan lauantaisin jo odottaa.

SIVU 5

Maan ja taivaan väliä

Työ vei Harri Pitkämäkeä viikon aikana vanhankirkon katolle ja paljon muualle.

SIVU 12

SAATTEEKSI

Selkenevää

Olen optimisti. Kaksi viime vuotta seurakuntaamme ja koko kirkkoa koetellut naispappeuskysymys alkaa painua sinne, minne se kuuluu, mitätöimien asioitten ulommaiseen peräkamariin.

Tietysti jotkut sanovat, ettei se näin vain katoa, vaan jatkuu ja vaikuttaa. Toki niin voi olla, mutta tässä liemessä itseänsä kiehuttavat tulevat jäämään merkitykseltään marginaaliseksi joukoksi eli byebye tälle asialle!

Seurakunta alkaa elää normaalia elämäänsä. Työtä tehdään, erilaisia ja eri-ikäisiä ihmisiä kohdetaan, hyvää sanomaa julistetaan eli keskitytään oleelliseen. Olen varma, että niin seurakuntalaiset, luottamushenkilöt kuin työntekijätkin odottavat saavansa palata normaaliin elämään, jossa iloiten tehdään yhdessä työtä.

Kirkon pelisäännöt ovat tulleet kaikille selviksi. Erilaisia mielipiteitä, vakaumuksia ja näkemyksiä saa olla ja niitä tulee kunnioittaa, mutta joka aikoo tehdä työtä kirkossa, hän noudattaa myös kirkon järjestystä.

Läpi käymämme vaikea vaihe saattaa merkitä kokonaan uutta ja entistä parempaa aikaa seurakuntamme elämässä ja työssä. Astumme askeleen lähemmäksi tavallista ihmistä ja todellista elämää. Kaa-
naanmaalta tipahdamme 2000-luvun Vammalaan.

Oppiuskon sijasta alamme oikeasti kysyä, mitä Jeesus tarkoittaa. Jumala kasvattaa vaikeuksien kautta kohti kypsempää ja parempaa. Vielä ei ole käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Eiköhän tässä kesän korvalla ala siis näissäkin ropinoissa seljetä.

Selkenevää tai suorastaan kirkasta näkyy myös Houhajärven horisontissa. 50- ja 60-luvuilla rakennettu Leirimaja saa nykyaikaiset ja toimivat majoi-
tus- ja kokoontumistilat. Kauan niitä odotettiin.

Vuosi vuodelta kasvava leiriläisten joukko tarvitsee kunnolliset ja turvalliset toimitilat. Nyt sellaiset on saatu. Tämän mahdollisti Pappilanniemen myyminen ja varojen sijoittaminen erityisesti lapsiin, nuoriin, perheisiin ja vammaisiin. Se on sijoittamista tulevaisuuteen ja seurakunnan perustehtävään.

Kesäkuun 1. päivänä uudistettu Leirimaja avasi ovensa yleisölle. Toivon, että mahdollisimman moni seurakuntalainen käy kesän mittaan omin silmin katsomassa paikkaa ja upeaa työn jälkeä.

Suomen kirkolla ja seurakunnallamme on erinomaiset mahdollisuudet toimia. Kansankirkko mahdollistaa tämän.

Ovia on auki, kohtaamme paljon ihmisiä monimuotoisessa toiminnassa, taloudelliset resurssit sallivat hyvät puitteet ja meillä on työhönsä sitoutunut työntekijäjoukko. Ja ennen muuta meillä on Hyvän Jumalan antama tehtävä ja siunaus.

Kaunista ja siunattua suvea!

Osmo Ojansivu
Vammalan kirkkoherra

LUOTTAMUSHENKILÖLTÄ

Piirjo Silveri

Nuorta voimaa ja ääntä kuuluviin

Alottaessani seurakunnan kirkkoneuvostossa 1995, olin sen nuorin jäsen. Nyt yli 10 vuotta myöhemmin olen edelleen neuvoston nuorin.

Kirkkoneuvosto on seurakunnassa valmisteleva toimielin. Kirkkoneuvoston keskustelujen pohjalta pitkälti päätetään, miten resursseja käytetään. Siksi toiveeni onkin, että neuvostoon valittaisiin enemmän nuoria työikäisiä jäseniä.

Katse kohti Sastamalaa

Sastamalan seurakunnan syntyessä toivoisin, että resursseja käytettäisiin nykyistä enemmän diakonia- ja nuorisotyöhön. Diakoniassa painopisteenä pidän vanhusten luona tehtävää työtä ja nimenomaan vanhusten kohtaamista kotona.

Työn tulisi mielestäni olla selkeästi auttamista kodin askareissa, unohtamatta kuitenkin kuuntelua ja keskustelua. Emme tarvitse toimistoissa päivystäviä työntekijöitä, vaan niitä, jotka ovat kentällä siellä missä apua tarvitsevat ihmisetkin.

Nuorisotyön tulevaisuuden seurakunnassa näen hyvänä.

Leirimajan uudisrakennus saadaan valmiiksi kesän kynnyksellä. Rakentamisesta on puhuttu jo parikymmentä

vuotta, 1990 luvulla suunnitelma kuitenkin tyssäsi lamaan.

Nuorisotyön uudessa organisaatiossa on kiinnitetty huomiota johtamiseen. Johtaminen on ollut ongelma työaloilla. Niillä kaivataan selkeästi lähiesimiestä, jolla on kokonaisnäkemys työalasta. Nuorisotyön tarvitsee jatkossa tavoittaa myös seurakunnan laitojen nuoret. Suodenniemen alue on erityisesti panostusta kaivannut – ja se meidän päättäjien tulee huomioida.

Sastamalan seurakunnan syntyessä avainsana on muutos. Kaikki ei voi jatkua niin kuin ennen, vaan on haettava rohkeasti uusia toimintatapoja. Resurssien käytön ympäri laajaa seurakuntaa täytyy olla tasapainossa.

Hyvänä esimerkkinä onnistuneesta seurakuntaliitoksesta on Suodenniemen liittyminen Vammalan seurakuntaan. Suodenniemeläiset edustajat eivät ole olleet millään tavalla kotiinpäin vetäviä, vaan alusta asti kokonaisuuden näkeviä ja yhteen hiileen puhaltavia.

Jokaisen ihmisen kirkko

Taloudessa näkyy tällä hetkellä enemmän huolenaiheita kuin aiempina vuosina.

Suuren kiinteistömässän ylläpito kuluttaa aivan liikaa varoja. Vammalas-

Kuka? Jarkko Kulonpää, 39
Mikä? Lastensuojelulaitoksen toiminnanjohtaja. Kirkkovaltuutettu ja kirkkoneuvoston jäsen vsta 1995
Perhe? Vaimo Sari, opinto-ohjaaja, lapset Waltteri, 4, Wilma, 2.5.
Koirat Bella ja Cissi
Asuu? Lousajassa
Harrastukset? Metsästys, sähly, koirat ja yhteiskunnalliset luottamus-
toimet

sa kiinteistömäärää on pyritty määrätietoisesti vähentämään, ja saman toivoisi jatkuvan Sastamalassa.

Tasapainoinen talous on tae siitä, että jatkossakin pystytään tarjoamaan nykyiset palvelut.

Seurakuntaa repivään naispappeuskeskusteluun tulisi laittaa piste. Kirkko on tehnyt linjauksensa ja sen mukaan pitää elää. Asian aina uudelleen esiin nostaminen ei mielestäni ole saanut aikaan mitään hyvää.

Mielipiteensä saa pitää, ja on kunnioitettavaakin, että näin tehdään. Toinen asia on, pitääkö maksaa palkkaa henkilöille, jotka eivät pitäydy työnantajan ohjeissa. Mielestäni ei, ja tämä koskee kaikkia työntekijöitä, jotka toimivat hengellisessä työssä.

Toivon kirkon olevan jatkossa mielipiteissään sellainen kirkko, joka hyväksyy jokaisen ihmisen sellaisenaan. Kirkkoon mahtuvat yhtä lailla herätysliikkeet, seksuaalivähemmistöt kuin kaikki muutkin.

Jarkko Kulonpää

Paanun sarja esittelee seurakunnan päättäjiä. Luottamushenkilöiltä-palstalla he kertovat ajankohtaisia kuulumisia.

NAULAN KANTAAN

Jumalan perimmäisen olemuksen, lahjoittavan rakkauden, kääntöpuoli on, että meidän ihmisten tulisi myös olla lahjoja toinen toisillemme. Se on jotain aivan muuta kuin kilpailuyhteiskunnan malli, jossa yritämme lähinnä lyödä laudalta toisiamme ja olla toisiamme parempia.

Piispa **Mikko Heikka**
Vantaan Lauri 20.3.

Kirkolla ei voi olla henkilöstöä palkatessaan eri lakipykälää kuin muilla työnantajilla. Olen pahoillani, että yhdenvertaisuuteen liittyvät asiat ovat edenneet niin hitaasti kirkossa.

Lääkäri, kirkolliskokousedustaja
Liisa Lahti
Kotimaa 2.5.

Kaikista surullisista kertomuksista surullisimpia ovat ne, joissa julkisuuden lumo on sokaissut ihmisen mittaamaan omaa tai oman työnsä merkitystä sen kautta, mikä näkyy mediassa. Jos median kuvaa käyttää peilinä, se vääristää aina. Sitä koulukua on syytä varoa, myös kirkossa ja seurakunnissa.

Piispa **Kari Mäkinen**
Tuore oliivipuun lehti, huhtikuu 2008

Virsisä on senlaatuista emotionaalista syvyyttä, jota en löydä muualta – en edes rakastamastani jazzista. Virsien kautta tunnen liittyväni myös johonkin perinteeseen.

Saksofonisti
Jukka Perko
Helsingin Sanomat 3.5.

Ainoa keino, millä kirkko säilyy yhtenäisenä, on se, että hyväksymme keskuudessamme erilaisuuden.

Arkkipiispa
Jukka Paarma
Turun Sanomat 7.5.

Kun ihminen tajuaa jotakin Jumalasta, hän alkaa helposti ajatella, että hänen tapansa ymmärtää Jumala on ainoa oikea. Sitten siitä tehdään aututtava oppi, vaikka todellisuudessa ymmärrämme Jumalasta vain pienen murusen. Tietysti kyse on myös vallasta, johtajaksi on myös kirkossa aina ollut pyrkyä.

Vantaankosken kappalainen
Ulla Pohjolan-Pirhonen
Vantaan Lauri 18/2008

Leirimajan uusi majoitusrakennus nousi mäntykankaan korkeimmalle kohdalle.

Nyt on leiriläisten vuoro

Leirimajalla on viime kuukaudet paiskittu kuumeisesti rakennustöitä. Uutuuttaan hohtavat majoitusilat odottavat nyt käyttäjiään, on leiriläisten vuoro saapua!

Neljä vuotta kestänyt peruskorjaus oli seurakunnalle iso ponnistus. Kesäkuun ensimmäisenä päivänä seurakuntalaiset viettivät suurta juhlaa, ja kirkkoherra Osmo Ojansivu siunasi uudisrakennuksen.

Suurin rutistus sekä taloudellisesti että rakennustöiden kannalta ajoittui tähän kevääseen ja viime vuoteen.

Takana on 4 Leirimajan tarpeiden kartoitustyöryhmän kokousta, 29 rakennustoimikunnan kokousta, 8 työmaakokousta, vastaanottotarkastukset ja lukemattomia epävirallisia neuvotteluita, luettelee taluspäällikkö Paula Laasanen.

Aikamoinen projekti on saatu valmiiksi ja konkreettisesti luotu uutta. Kun lopputulosta katsoo, voi olla tyytyväinen kaikkeen siihen työhön, mitä asian eteen on tehty. Vammalan seurakunnalla on upeat tilat, joissa voidaan järjestää toimintaa kaikenikäisille.

Laasanen kiittelee myös hyvin sujunutta ja kitkatonta yhteistyötä niin arkkitehdin, suunnittelijoiden, valvojan kuin rakentajien kanssa.

Leirimajan uudisrakennuksen kustannusarvio oli 720 000 euroa ja Laasanen mukaan se toteutuu.

Kolmeentoista huoneeseen mahtuu kerralla 44 majoittujaa. Talossa on myös rippikoululuokka ja viihtyisiä oleskelutila keittokurkkauksineen sekä nykyaikaiset peseytymistilat.

Peruskorjauksen aikana tontil-

la on tehty paljon muutakin kuin rakennettu uutta. On kunnostettu piha-alue, remontoitu pikku pirtin keittiö, kalustohankintoja tehty sekä ison että pikku pirtin puolelle.

Viime vuoden loppuun mennessä kustannuksia oli kertynyt 204 289 euroa, tälle vuodelle leirikeskukseen budjetoitiin 571 000 euroa.

Avoimet ovet elokuussa

Kesäkaudella pidettävien lukuisien leirien lisäksi Leirimajalla vietetään avointen ovien päivää 4. ja 21. elokuuta kello 17 alkaen.

Myös silloin kaikki vammalalaiset ovat tervetulleita tutustumaan paikkoihin – ja samalla kenties verestämään oman lapsuuden tai nuoruuden muistoja tutuissa maisemissa.

Rakennusmestari Harri Pitkämäki tarkastelee huoneisiin vasta tuotuja sänkyjä, pöytiä ja tuoleja.

Leirikeskukseen huoneiden yhteyteen on saatu myös nykyaikaiset peseytymistilat.

Uudessa talossa on myös moderni keittokurkkaus.

Yhteisvastuulle 11 833 euroa

Yhteisvastuukeräys tuotti tänä vuonna 11 833 euroa. Vammalan alustava tulos las-ki hieman vuodesta 2007, mutta keräyspäällikkönä toiminut diakoniatyöntekijä Maija-Liisa Halme on silti tyytyväinen.

Esimerkiksi listakeräys tuotti nyt huomattavasti viimevuotista paremmin, samoin kollektiivituotot kasvoivat. Jonkin verran vai- kutusta saattoi olla sillä,

kun käytössä olivat nyt ensi kertaa valtakunnalliset tilit.

Kotimainen avustuskohde eli kehitysvammaisten työllistymisen tukeminen oli hyvä, sitä lahjoittajat selvästi sympatisoivat.

Myös keräyskampanja 2009 kohdistuu muuta heikommassa asemassa olevien työllistymiseen, kotimaassa tuetaan maahanmuuttajia ja ulkomaisena avustuskohdeena on Bangladesh.

Elämää verkossa

Vammalan seurakunnan huimasti uudistuneilla kotisivuilla tapahtuu koko ajan. Verkossa on paljon uutta sisältöä ja alkuvuonna kävijämäärät osoitteessa www.vammalanseurakunta.fi ovat lähes nelinkertaistuneet.

Nettipäiväkirjaa pitävät kirkkoherra Osmo Ojansivu, vs. kap- palainen Hannu Kilpeläinen ja taluspäällikkö Paula Laasanen. Uusia blogisteja on odotettavissa, joten kannattaa klikkailla, seurata – ja osallistua keskusteluun.

Verkkopalvelu tarjoaa runsaasti tietoa seurakunnan tapahtumista, yhteystietoja, ajankoh-

taisia kuulumisia ja uutisia, yleis- tä tietoa kirkollisista aiheista. Ver- kosta löydät myös Vammalan eri kirkoissa pidettyjä saarnoja.

Sana sinulle -linkin takana kannattaa piipahdella säännöllisesti, sillä tekstit vaihtuvat vii- kon, parin välein. Kirjoittajina on kiinnostavia nimiä meiltä ja muualta. Käy katsomassa, saatat ylläytyä!

Parhaillaan dosentti Matti Myllykoski, lapsuutensa Vammalassa viettänyt teologi, kannustaa kurkistamaan pienestä raosta var- haisten kristittyjen elämään. Ku- kahan sanailee seuraavaksi?

Laatupalkinnot Crux-lehdelle ja toimittaja Pirjo Silverille

Akavan kirkollisten ammat- tiliittojen jäsenlehti Crux on voittanut tämänvuoti- sen Laatulehti-palkinnon. Laatu- toimittaja 2008 -tunnustuksen sai vapaa toimittaja Pirjo Silveri, joka tekee muun muassa Vammalan seurakunnan Paanua ja avus- taa Tampereen Kirkkosanomian.

Palkinnot myöntää Kotimaa- yhtiöt Oy:n Asiakaslehdet-yk- sikkö. Tänä vuonna valinnat te- ki kirkkoherra ja toimittaja Hil- ka Olkinuora Laatuseminaarissa Helsingissä toukokuun lopussa.

Olkinuoran mukaan Crux on monipuolinen, innostava ja am- matillisesti hyödyllinen lehti. Ju- tut ovat ytimekkäitä ja lehden ra- kenne on hyvä.

Pirjo Silveri sai tunnustuksen jutuistaan Paanu-lehdessä ja Kirk- kosanomissa.

Hän on työllään osoittanut, että hyvä toimittaja pystyy teke- mään laadukasta journalismia myös vaikeista asioista ja hanka- lassa tilanteessa, esimerkiksi Vam- malan naispappeuskiistan aikana, perusteli Olkinuora.

Kotimaa-yhtiöiden Asiakaslehdet tuottaa graafisia ja sähköisiä viestintäpalveluja runsaalle 120 seurakunnalle Suomessa. Yhtiö on myös Vammalan Paanun kus- tantaja.

Kirsi Airikka

Taas on annansilmien ja ahkeraliisojen aika

Huittisten puutarhalla on kas- vatettu Vammalan hautaus- maita varten melkein 9 000 kesäkukkaa.

Seurakunta maksaa hoitohau- doille tarkoitettua elävistä kau- nistuksesta 7 825 euroa.

Taimet istutetaan muhevaan multa- na näinä päivinä. Tärkeä päivämäärä on 10. kesäkuuta, plus miinus muutama päivä molempiin suuntiin.

Tässä vaiheessa pahimmat yö- hallat ovat yleensä jo ohi. Samaa istutuskäytäntöä käyttävät muutkin seurakunnat näillä leveysasteilla, valistaa hautausmaanhoitaja Er- ki Mäkinen.

Tyrvään kappelihautausmaalla kesäkukkaa tarvitaan eniten. Siel- läkin istutusurakasta selvittää yh- den työviikon aikana.

Tyrvään kirkolla työ on mah- dollista käynnistää aiemmin kuin esimerkiksi Roismalassa. Kaksitor- nisen ohi virtaava Kokemäenjoki lämmittää lähiympäristöä sen ver- ran, etteivät yöhallat kovin herkäs- ti enää kesäkuun alussa iske.

Mikä haudoilla käytettävistä la- jikkeista on Erkki Mäkinen suosik- ki?

No, en nyt tiedä voiko pu- hua varsinaisesta suosikista, mutta verenpisaroita ja annansilmia mie- lilläni kappelihautausmaalle valit- sen.

Kokeneen ammattilaisen val- lintaan vaikuttaa miellyttävyy- sille, mutta myös se, että kukat ovat kiitollisia kasvatettavia vaihte- lemissa paikoissa ja sääoloissa.

Tyrvään kappelihautausmaal- la on edessä isompikin vihertyö:

Vanhan hautausmaan pääkäyt- vän koivukujan puut ovat kaik- ki huonokuntoisia, osa lahoja, osa pystyyn kuivuneita.

Esteettisten näkökohtien lisäksi puusto muodostaa jo jonkinlaisen turvallisuusriskin. Siksi kirkkoneu- vosto on päättänyt kaadattaa muu- tamia kymmeniä puita.

Tilalle istutetaan uudet koi- vut vielä tänä vuonna, Mäkinen lupaa.

Taas on se aika vuodesta, jolloin hautausmaalle aletaan istuttaa kesäkukkaa. Taimia tulee Vammalan hoitohaudoille melkein 9000.

Juhannus ennakoi jo joulua

Juhannuksena kirkkovuodessa muistetaan Johannes Kastajaa. Jeesuksen edelläkävijä julisti Jumalan hyvyttä, pelastusta ja syntien anteeksiantamista.

Johannes Kastajan päivää vietetään myös yöttömän yön, valon ja keskikesän juhlanä, tänä vuonna 21. kesäkuuta.

Sana juhannus tulee nimestä Johannes, joka tarkoittaa ”Jumala on armollinen”.

Johannes on Suomessa toiseksi käytetyin miehen nimi kautta aikojen. Väestötietojärjestelmään on merkitty kaikkiaan 236 624 Johannesta. Vain saman etunimen muunnoksia, Juhaneja, on enemmän.

Juhannuspäivänä kirkoissa pidetään jumalanpalvelus ja lauletaan suvivirsi. Alttarikukkinä on usein luonnonkukkia ja juhannuskoivuja käytetään koristelussa kesäisen juhlan merkinä. Päivän liturginen väri on valkoinen, ilon ja toivon väri.

Keskikesän juhlanä juhannusta juhliataan erityisesti Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Virossa.

Juhannus on myös Suomen lipun päivä. Liput nostetaan salkoon aattoiltana kello 18 ja lasketaan juhannuspäivän iltana kello 21.

Armon aurinko ja ikikesä

Johannes Kastajan muistopäivää on vietetty kristikunnan sekä itäisessä että läntisessä perinteessä

sä 400-luvun alkupuolelta lähtien. Päivää juhliataan edelleenkin laajalti 24.6. Suomessa juhannusta vietetään kesäkuun 19. päivää seuraavana lauantaina.

Ajoitus perustuu Raamattuun, jonka mukaan Johannes Kastaja syntyi puoli vuotta ennen Jeesusta. Pelastushistoriallisesti juhannus viittaa seuraavaan joululuun.

Johannes oli Jeesuksen edelläkävijä, joka valmisti tietä Jeesuksen julistukselle ja opetukselle. Lisänimi Kastaja juontaa hänen toimintansa keskeisestä osasta, ihmisten kastamisesta. Johannes kasti myös Jeesuksen. Myöhemmin Johannes teloitettiin, koska hän oli arvostellut julistuksensa kuninkas Herodeksen elämäntyyliä.

Kirkkotaiteessa Johannes Kastaja kuvataan usein osoittamassa sormellaan kunnioittaen kohti Kristusta, armon aurinkoa ja ikikesän tuojaa.

Johannes Kastajan tunnuksina on käytetty myös lammasta tai karitsaa, sillä hän kutsui Jeesusta Jumalan karitsaksi joka ottaa pois maailman synnin (Joh. 1:29).

Liturgisten värien symboliikkaa

Valkoinen

Kuvaa iloa, kiitosta, puhtautta ja autuutta. Jumalan, Kristuksen, taivaan enkelien ja pyhien symboli. Käytetään kirkkovuoden suurina juhlapäivinä.

Vihreä

Kuvaa toivoa ja iankaikkista elämää, elämänvoiman ja kasvun väri. Käytetään loppiaisesta laskiaiseen ja lähes kaikkina helluntain jälkeisen ajan pyhinä

Punainen

Pyhän Hengen, veren, tulen ja todistuksen väri. Käytetään mm. helluntaina, pyhäinpäivänä, apostolien ja marttyyrien päivinä.

Juhannus ja pyhäinpäivä ovat erityispyhiä

Kirkkovuoteen kuuluu joukko erityispyhiä.

Joulujän ulkopuolella vietetään kolme pyhäpäivää, joiden ajankohta määräytyy joulusta: kynttilänpäivää vietetään 40 päivää joulusta, Marian ilmestyspäivää yhdeksän kuukautta ja juhannuspäivää kuusi kuukautta ennen seuraavaa joulua.

Kynttilänpäivä ja Marian ilmestyspäivä ovat Kristus-juhla, juhannus eli Johannes Kastajan päivä kuuluu Raamatun henkilöiden muistopäiviin.

Kirkkovuosi juuri nyt

Helluntaijakso

Helluntai on pääsiäisajan viimeinen juhla. Kirkkovuoden loput sunnuntait saavat nimensä helluntain mukaan. Tämä nimeämistapa korostaa Kristuksen ylösnousemista kristillisen uskon ytimeenä ja pääsiäistä kirkkovuoden keskuksena.

Lisäksi näin ilmaistaan, että aika ensimmäisestä helluntaista viimeiseen tuomioon on Pyhän Hengen aikaa.

Helluntain jälkeisten sunnuntain keskeisiä aiheita ovat Jeesuksen opetukset, elämä kristittyinä Pyhän Hengen johdatuksessa ja kirkon todistus uskostaan.

Sunnuntai 8.6.

4. sunnuntai helluntaista
Aihe: Kadonnut ja jälleen löytynyt
Liturginen väri: vihreä

Käänny puoleeni, Herra, ja ole minulle armollinen, sillä minä olen yksin ja avuton.
Ps. 25: 16

Sunnuntai 15.6.

5. sunnuntai helluntaista
Liturginen väri: vihreä

Lauantai 21.6.

Juhannuspäivä,
Johannes Kastajan päivä
Aihe: Tien raivaaja
Liturginen väri: valkoinen

Sunnuntai 22.6.

Apostolien päivä
Aihe: Herran palveluksessa
Liturginen väri: punainen

Sunnuntai 29.6.

7. sunnuntai helluntaista
Aihe: Rakkauden laki
Liturginen väri: vihreä

Sunnuntai 6.7.

Kirkastussunnuntai
Aihe: Kirkastettu Kristus
Liturginen väri: valkoinen

SANAA SASTAMALASTA

Laastaria ja lapsilukkoja

Eilen se sitten tapahtui: isä löysi lapsemme pistelemässä saniaista suuhunsa. Pienet posket olivat lehtiä pullollaan, ja muutama niistä roikkui paljastavasti suupielestä.

Hetkeä aiemmin olin saanut juuri ja juuri kiinni ennen kuin hän putosi rappusilta. Edellispäivänä tapasin hänet kuljeksimasta passini kädessään ympäriinsä. Viikonloppuna isä pelasti matkapuhelimensa vain hetkeä ennen pudotusta vessanpöntön uumeniin.

Reilun vuoden ikäisen taaperon perheessä sattuu ja tapahtuu. Päivät (ja välillä myös yöt) ovat täynnä vauhtia ja vaarallisia tilanteita.

Ennen niin käytännöllinen kotimme on nykyisin täynnä lapsen turvallisuudeksi viritettyjä barrikadeja. Ovet aukeavat vasta, kun on sormet hellinä saanut räpellyttyä lapsilukon auki, portaiden ala- ja yläpäässä saa aitoa porttien yli ja keittiöveitset on jo aikaa siirretty pienen käden tavoittamattomiin

Usein torutaan ja kielletään, puhalletaan ja paikataan, ja ehkä, monen yrityksen ja erehdyksen jälkeen, myös opitaan välttämään vaaran paikkoja.

Aina ei äiti ehdi hätiin ajoissa. Saniainen katoaa suuhun, kännykkä vessaan tai rusina nenään.

Jonain päivänä jokin pehmoleluistamme matkaa tukkimaan kaupungin viemäriverkkoa. On täysin selvää, etten koskaan kykene täydellisesti suojelemaan lastani enkä estämään hänen aikaansaamaansa tuhoa.

Pian hän lähtee äidin valvovan silmän alta hoitoon, sitten kouluun ja lopulta lentää pesästä maailmalle.

Suunnaton onneni on, että suojelun ja varjelun taakka ei ole vain omilla hartioillani.

Voin turvallisesti mielin tukeutua psalmirunoilijan sanaan: Hän antaa enkeleilleen käskyn varjella sinua, missä ikinä kuljet, ja he kantavat sinua käsillään, ettet loukkaa jalkaasi kiveen. ... Herra sanoo: *”Minä pelastan hänet, koska hän turvaa minuun. Hän tunnustaa minun nimeäni, siksi suojelen häntä.”* (Ps. 91: 11–12, 14)

Saan kiittollisella mielin luottaa Taivaallisen Isän huolenpitoon. Voin sulkea Hänen siunaukseensa niin itseeni kuin lapseni.

Piirjo Silven

Ja voiko suurempaa turvaa edes kuvitella kuin Pyhän Jumalan lähettämä suojelusenkeli? Kypärät, laastarit ja lapsilukot ovat sen rinnalla melkoista näpertelyä...

Taivaan Isän suojelus innoittaa runoilijoita myös meidän päivinä. Näin **Anna-Mari Kaskinen** riimittelee Lapsesta ja enkelistä:

Yhdessä kulkevat tiellä lapsi ja enkeli. Lapsi ei huomaa: siellä on mukana toveri.

Ei enkeli ole unta lapsuuden satujen. Jumalan valtakunta on keskellä ihmisten.

Kun huomaa et matkallasi enkelin siipiä, kuitenkin takanasi hän kyllä voi hiipiä.

Ja illalla, pimeässä, hän kättäsi koskettaa. On lähellä, aivan tässä, Jumalan salattu maa.

Minna Törmä

Kirjoittaja on luokanopettaja ja 1-vuotiaan Siirin äiti

Pauli Saha

Joku Vammalan seurakunnan papeista liikkuu lauantaiaamuisin torielämän vilinässä, tällä kertaa vuorossa on keskellä viittilöivä Hannu Kilpeläinen.

Vaikutusta torin ilmapiiriin

Syntyjään kiikkalainen, nykyinen vammalalainen **Pertti Ala-Tala** on sitä mieltä, että kirkonmiehet ja naiset ovat vähän liikaa pysytelleet neljän seinän sisällä. Kansa on pitänyt paimenta jalustalla ja arastellen katsonut ylöspäin.

– Tuntuu hyvältä, kun toripappi tulee ihmisten lähelle ja tasolle. Hänen paikallaolonsa vaikuttaa koko torin yleiseen ilmapiiriin, Ala-Tala kiittelee.

– Kun pappi liikkuu täällä kaikkien muiden joukossa, häntä on luonteva lähestyä. Vapaamuotoisessa tilanteessa on helppo käydä juttusille.

Ilmi ja Heikki Lehtimäki tuntevat **Mirja Tenkanen** jo entuudestaan. Nyt vaihdetaan lyhyesti kuulumisia, kun nenätysten osutaan.

– Nuoruudesta on muistikuva, että papit olivat tuolla jossain ylhäällä, muita ylempänä. Ihan hyvä, kun kaikkia heitä nyt näkee vuorollaan torilla, Lehtimäet tuumaavat.

Samansuuntaisen todistuksen antavat **Irja ja Risto Kärki** sekä **Seppo Knuutila**.

– Tuntuu ihan kuin pappi olisi yksi meistä, Knuutila kiteyttää.

Vähän on jo odoteltu

– Oomme sua jo orottaneekki!

Torikahvion kulmapöydästä huikataan kutsuva tervetuloitovotus, kun pastori **Mirja Tenkanen** aamuyhdeksältä ilmestyy maisemiin.

Pöytäan kerääntyä äkkiä lisää väkeä. Moni tahtoo tilittää toripapille jotain tähdellistä.

Vammalassa keväällä aloitettu toimintamuoto on saavuttanut varauksettoman suosion.

”Älä nyvviä me”

Sanavalmis seurue viittaa **Junnu Vainion** lauluun *Apteekin ovikello*, missä ihmetellään, *”miksi kirkko on kiinni yöllä ja apteekki auki vain”*. Yksimielisesti porukka tuumaa, että seurakunnassa on nyt oivallettu jotain olennaista:

Kirkko pitää tehokkaasti oviaan auki, kun papit kaupunkilaisten yhteisessä olohuoneessa kuuntelevat, mitä asukkailla on sydämellään.

Paikalle pyyhältävä kansanedustaja **Arto Satonen** liittyy seuraan ja piffaa hövelisti Tenkaselle munkkikahvit. Joku lohkaisee taas laulun sanoin – tällä kertaa **Hectoria** – *”... ja pappikin sai kahvia juodakseen.”*

Tenkanen viipyy pöydässä pitkän tovin, kunnes alkaa varovaisesti tehdä lähtöä.

– Älä nyvviä me, ei kaissulla mikkään kiiru o, kajahtaa heti vastalause.

Iloa molemmin puolin

Pastori **Mirja Tenkanen** odotti ensimmäistä toriaamuaan innostuneesti jo etukäteen. Ennakkoodotukset täyttyivät.

– Päälimmäiseksi jäi ihmisten ehdottoman myönteinen suhtautuminen siihen, kun papit jalkautuvat torille. Uskon, että molemmin puolin koettiin iloa tapaamisesta.

Kohtaukset eivät jääneet vain pintapuolisiksi.

– Kerrottiin myös murheita ja suruja. Joku kutsui kotiin keskustelemaan, joku pyysi esirukousta erilaisten huolenaiheiden puolesta.

Puolentoista tunnin sijaan torilla hurautti kolme.

Samoin kävi pastori **Marita Tuomelle**.

– Enkä olisi malttanut sittenkään lähteä pois. Monet ennes-

tään oudot paikkakuntalaiset kävivät esittäytymässä ja sanomassa käsipäivää.

Parikymmentä vuotta kauppianaan toiminutta Tuomea ilahduttaa myös vuorovaikutus torikauppiaitten kanssa.

– Pääsemme juttelemaan myyjien kanssa heidän työpaikallaan. Tämä on yhteiskunnallista työtä parhaimmillaan. Suunta on kirkolle oikea. Ei papin kuulu tehdä työtä virastossa vaan ihmisten parissa.

Tuomi ei käynyt yhtään keskustelua, missä naispappetta ei olisi jotenkin sivuttu. Toriparlamentilta seurakunnan uusin pappisnainen sai täyden tuen, tsemppaajia oli liikkeellä paljon.

Kun pastori **Eetu Myllymäki** vaihtoi kolme varttia mielipiteitä miesköörin kanssa Torikeskuk-

ssa, joku haeskeli samaan aikaan häntä torialueelta – ja pettyi, kun ei löytänyt.

– Kelistä ja päivästä riippuen voimme joskus olla myös Torikeskuksen aulassa tai Pyymässä kahvilla, Myllymäki vinkkaa.

Hän uskoo seurakunnan saavan arvokkaita kokemuksia sitäkin kautta, että torikeskustelujen perusteella pystyy aika hyvin kirjoittamaan nykyajan ihmisten ajatuksia kirkosta.

Aitousen koetinkivi?

Toripappitoiminnan käynnisti keväällä **Hannu Kilpeläinen** vs. kirkkoherrana ollessaan. Miehen omien kokemustensa mukaan lauantaiaamujen puheenaiheet ovat vaihdelleet maan ja taivaan väliltä:

– Virkakysymys, miestenilto-

Pauli Saha

Torilla kirkko tulee suoraan ihmisten arkeen. Hannu Kilpeläinen (kuvasa) ja muut papit pääsevät luontevasti kohtaamaan sekä asiakkaita että torimyyjiä.

Pirjo Silveri

Torikahvion pöydässä istuvilla oli paljon puhuttavaa pastori Mirja Tenkaselle.

jen jatkaminen kesällä ja mahdollinen kokoontuminen Salmassa, seurakuntaliitos ja tuleva Sastamala, Punkalaitumen tilanne, henkilökohtaiset asiat, hän listaa.

– On puhuttu myös lasten huolista, lastenlasten iloista, syrjäkylältä keskustaan tai Hopulle muuttamisesta, kovasta työnteosta nuorena, hautausmaista.

Kirkkoherra **Osmo Ojansivu** mielestä yllättävän moni alkaa kertoa omista sairauksistaan, perheensä ongelmista, työstään, matkoistaan.

– Kaikista itselle tärkeistä asioista. Kun pappi osoittaa kiinnostusta, ihmiset kyllä tarttuvat mahdollisuuteen puhua. Kiinnostusta taas ei voi näytellä, sitä joko on tai ei. Siinä on mielestäni toripapin aitouden koetinkivi, jonka edessä itse kukin meistä on aika paljas.

”Alamme kuulua kalustoon”

Kilpeläinen kuvaa torilla liikkumista papille helpoksi työksi. Se on luonnollista ja palkitsevaa kohtaamista.

– Ei tarvitse pinnistellä ja valmistella puhetta, ei miettiä, miten saisi seurakuntalaisia koolle. Menemme suoraan ihmisten arkeen.

”Asiakkaat” tulivat luokse ja se tuntuu hyvältä.

Hän ei usko, että kyse olisi vain alkuinnostuksesta.

– Kun homma vakiintuu, arvelen että pappia odotetaan vielä enemmän. Alamme kuulua torin kalustoon kuten makkarakoju.

Kilpeläinen visioi mielessään jo uusia mahdollisuuksia:

– Voisimme kierrellä myös työpaikoilla, ainakin työmaaruokaloissa tai taukopaikoilla, kauppoissa, urheilukenttien katsomoissa, VaLePa:n peleissä erätuouilla.

Pirjo Silveri

Toripappi päivystää Vammalan torilla klo 9–10.30

- La 7.6. Hannu Kilpeläinen
- La 14.6. Mirja Tenkanen
- Pe 20.6. Marita Tuomi
- La 27.6. Eetu Myllymäki
- La 5.7. Osmo Ojansivu
- La 12.7. Mirja Tenkanen
- La 19.7. Markus Malmivaara
- La 26.7. Hannu Järventaus

Pirjo Silveri

Irja ja Risto Kärki sekä Seppo Knuutila vaihtamassa kuulumisia Mirja Tenkanen kanssa.

lohuoneen ikkunasta avautuva näkymä häikäisee. Alkukesän heleä vihreys kehystää ilta-auringossa kylpevää Tyrvään kirkkoa, Vammaskoski väikehtii jostain puitten välistä.

Naapuritonilla sijaitsi aikanaan poliisiasema, mutta se purettiin uuden kerrostalon tieltä.

– Laki ja evankeliumi, siinä ne olivat vierekkäin, muistelee **Taisto Syrjänen**, 74, pitkän linjan kirjapainolainen.

Syrjäselältä ilmestyy kesäkuussa omakustanteena runokirja *Veräjällä*.

Elämän suuret kysymykset ovat paljon askarruttaneet esikoisrunoilijaa, vallankin sen jälkeen, kun hän tajusi ohjanneensa oman elämänsä laivan päistikkaa haaksirikkoon.

Mistä me oikein tulemme, minne olemme menossa? Onko Jumalaa olemassa? Missä hänet voi nähdä ja kohdata? Mistä rauhaton ihminen saa levon, mistä heikko voimansa?

Mustina alakulon päivinä Taisto Syrjänen hoippui uskon ja epäuskon väliä – ja horjahteli vähän muutenkin. Turha sitä kaunistella, mies haki ahdistukseensa lääketettä pitkäripaisesta, ja sitten viina vei.

Näin hän itse kuvaa runossaan Sumuista:

*Tuskaa ei tahtoisi
käsitellä.
Pelkää sen vievän
yöhön, varjoihin.
Elämää olen
kuluttanut
kloonattuihin,
sumuisiin päiviin.*

Toukokuussa 2008 Syrjänen myöntää hiljaa, ettei pullon henki johdattanut mihinkään hyvään. Rahaa paloi, tärkeitä ihmissuhteita tuhoutui.

– Alkoholi ei sopinut minulle. Siitä ei ole pienintäkään epäselvyyttä.

– Siellä alhaalla tajusin, että jos ei joku tolkkua löydy, elämästä ei tule mitään. Järkeä sanoi, että loppu-aika pitäisi kävellä omilla jaloilla, mutta tällä menolla se ei onnistu.

Pohjalta oli vain yksi tie.

Syrjänen tarpoo nyt polkua ylämäkeen, ja pitää yllä toivoa ”kuin käsissä lintua siipirikkoa”.

Toisten teksteistä omien pariin

Koko työuransa eli yli 40 vuotta Taisto Syrjänen käsitteli toisten tekstejä Vammalan kirjapainossa: aloitti käsinlatojana, lopetti esivalmistelijana, ja ehti tässä välissä kokea alan hurjan muutoksen. Viimeisinä vuosina hän suunnitteli muun muassa lehtiä ja kirjoja.

Samalta alalta ja työpaikalta löytyi aikanaan vaimo **Kati**. Pariskunnalla on kaksi lasta, lastenlapsia on neljä.

Vaikeinta vaihetta perheessä elettiin vasta eläkevuosina. Kun pulloon ei löytynyt korkkia, aviopari ajautui erilleen asumaan. Nykyään Taiston virallinen osoite on toisaalla, vaikka tänä iltana istutaan taas entisessä yhteisessä kodissa. Puolisoiden välit vaikuttavat läheisiltä ja mutkattomilta.

– Totta kai minä myötälän, jos jaksan. Ja elän myötä, jos jaksan, pukee suhteen sanoiksi Kati Syrjänen.

Taiston tuntojen, tunteiden ja mietteiden päätyminen kirjaksi asti tuottaa iloa molemmille, matkalla koettujen myrskyjen jälkeen.

Veräjällä-kirjassa luonto on keskeisesti esillä, koska siinä on help-

po nähdä Luojan kädenjalkia. Runoissa puhutaan avoimesti myös Jumalasta.

”Oma etsintäni on epäilevän Tuomaan horjuvaa uskoa”, hän itse määrittää esipuheessa.

– Taiston runot ovat rehellisiä ja syvällisiä. Niin elämänmakuisia. Ei mitään kukkaketokuvauksia, arvioi Kati.

Ohikittäväksi hetkeksi lähimmän kriitikon silmät kostuvat.

Filosofiaa ja proosaa

Palataanpa Taisto Syrjäsen nuoruuteen. Vähän toisellakymmenellä oleva, Kiikan perillä asuva nöösi-poika kiertelee isänsä mukana seudun maataloissa ja auttelee tätä esimerkiksi metsätöissä. Yhdestä talosta isä saa **Artturi Leinosen Johannes Jussoilan**. Poika ahmii sen heti ja kertomus tekee vaikutuksen.

Aikuisena Syrjänen lukee teoksen uudestaan – ja hyllymetreittäin muutakin.

– Kirjallisuutta kohtaan olen mukulasta saakka tuntenut innostuneisuutta.

Eläkevuosina harrastuneisuus on muuttunut suurkulutukseksi,

Veräjällä kajastaa

toivo

Taisto Syrjäsen olo on helpottunut, kun runot pöytälaatikosta ovat nyt päätyneet kansien väliin.

ja monipuoliseksi sittenkin. Hän tuntee Kierkegaardit, Shopenhauerit ja Länsimaisen filosofian historian.

– Kirjastosta menin kerran hakemaan Danten Jumalaista näytelmää. Hyllystä ei löytynyt, mutta jostain varastosta se pengottiin. Olikin upea teos, manaloinen, paratiiseineen. Dante kuvaa hienosti, mitä kaikkea ihmisen henki eri paikoissa koki.

Romaanikirjailijoista mieleisiä ovat Mann, Hugo, Bellow ja Vonnegut, kotimaisista nimistä Haanpää, Meri ja Linna.

Esimerkiksi Thomas Mannin Taikavuori ei ollut helppoa ja kevyttä iltalukemistoa. Sen selvittäminen vei kuukausia, mutta lukukokemus oli väkevä. Tapahtumat sijoittuvat keuhkotautiparantolaan Alpeille ja kirjassa liikutaan myös tuonpuoleisissa.

Syrjästä askarruttaa, mitä on edessä tämän elämän jälkeen:

– Tässä iässä tulevaa rupeaa väkisin ajattelemaan. Tai se vähä murunen, mitä ihminen siitä voi tavoittaa.

Vonnegutin tuotannon Syrjänen on lukenut kutakuinkin kokonaan.

Jumala teitä siunatkoon, herra Rosewaterin viehättää erityisesti. Tarinan päähenkilönä on alkoholisti, joka perii omaisuuden ja jakaa hyväntahtoisuuttaan sen pois.

No mutta, miten sitten hurahdit runoihin?

– Kaikkein ensimmäisenä aloin digata Aleksis Kiveä. Innostuin nimenomaan hänen runoistaan.

Ylitse muiden puhuttelee ehkä ”Mi ikävyyt, mi hämäryyt”. Se kuvaa hyvin Kiven sielunelämää, jota kohtaan Syrjänen tuntee hengenheimolaisuutta.

Suosikkiniimiä ovat myös Eino Leino sekä kotiseudun kasvatit Kaarlo Sarkia ja Lasse Heikkilä. Sarkian tuotannossa parasta on kuulemma Unen kaivo -kokoelma ja ennen muuta sen nimiruno.

Intohimo taivaisiin

Lempikirjallisuuteen kuuluu itseoi-keutetusti myös Raamattu.

– Kun täytin 50 vuotta, sain isältä perheraamatun. Päätin selvittää sen loppuun, ja tällä asenteella lukea tamistin läpi.

Syrjänen oli jo aiemmin useaan kertaan tarttunut isoon kirjaan, mutta eteneminen jäi aina Vanhan testamentin sotaisilta ja verisiltä tuntuneisiin kertomuksiin.

– Nyt otin joka ilta lahjaraamatun kätteeni ja luin pätkän. Kirjoitin muistiin kohtia, jotka minua koskettivat ja jotka tuntuivat tärkeiltä. Aika paljon merkintöjä tuli, aika tärkeitäkin.

Syrjäsen pari vuotta sitten 95-vuotiaana kuollut isä oli helluntauskossa ja hän puhui usein uskonasioista.

– Nuorempana en vaan niistä paljon perustanut. Oli kaikkea muuta, ja olin ehkä niin tiiviisti urheiluharrastuksen läpitunke- ma. Isän viimeisinä vuosina rupe- sin enemmän kiinnostumaan. Siemen oli jo kotona kylvetty jo sitä kautta pohja olemassa.

Sanasta Syrjänen löysi monia vaikeasti avautuvia kohtia, ristiriitaisuuksiakin. Esimerkiksi se luku

hämmensi, missä Jumala ilmoittaa kostavansa isien ja poikien pahat teot kolmanteen ja neljanteen sukupolveen.

– Tuntui kummalliselta, kun samasta kirjasta löysin ainakin kolme vastakkaista kantaa, etteivät isän teot ole lapsen syytä!

Raamatun teksti kaipasi siinä määrin selitystä, että Syrjänen ha- keutui seurakunnan alfa-kurssille.

– Osallistuin kahtenakin vuona, sillä jätin tahallani itseni luokalle. Halusin opiskella lisää, koska etsin jotain omaan levottomuuteeni. Kurssi oli hyvä kokemus. Meitä Tuomaanuskoisia oli siellä monta ja syntyi hyviä keskusteluja.

Taisto Syrjänen on tullut siihen tulokseen, ettei Raamattua tarvitse tai kuulu ottaa sanasta sanaan kirjaimellisesti. Tällainen tunne on jäänyt päällimmäiseksi, kun on järkäleen lukenut ja kaikkea lukemaansa perusteellisesti fundeerannut.

Tärkeä kirja Raamattu on, siitä ei pääse yli eikä ympäri.

– Esimerkiksi Jobin tarina puhuttelee väkevästi. Ja yhtenä kohokohtana ovat tietysti psalmit. Kaikki psalmitekstit ovat suurinta runoutta. Niin syvästi inhimillisiä, niin suurta viisautta henkiviä.

Haluan uskoa -runossaan Syrjänen kuvaa, kuinka fundamentalistisuus on vaikeaa. Se edustaa täydellistä uskoa, joka on tavalliselle ihmiselle tavoittamatonta. Harva hallitsee teologian, jotta sen avulla osaa aina perustella uskonsa Jumalan sanalla.

Paljon useammalla meistä on – taas Taiston sanoin –

”...suuri intohimo Taivaisiin!
Hätkähdyttävä intohimo.
Heittäytyminen Jumalan syyliin.
Lapsenuskolla.”

Mielialan mukaan

Suurin piirtein samaan aikaan kun uskomisen asiat rupesivat kiinnostamaan, Taisto Syrjänen alkoi kirjoittaa.

– Löysin itsestäni kummallisia puolia. Ihmettelin itsekin kun myöhemmin tekstejäni luin.

Runosuoni pulppusi paljolti mielialan mukaan.

– Olin kokenut masentuneisuutta ja silloin syntyi runoja, jotka eivät ole kovin iloisia. Oma surkeuttakaan kai siinä jotenkin purki ja omaa kohtaloaan valitti. Minulla oli lähes pakonomainen tarve kirjoittaa ja kyllä mielteitten paperille paneminen oloa helpotti.

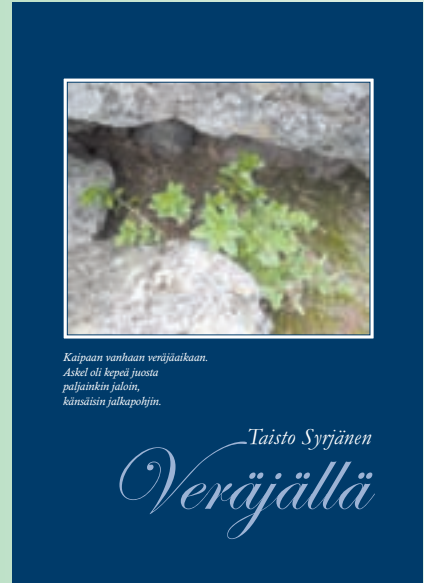
Veräjällä-kirjaansa Taisto Syrjänen valitsi 80 runoa, jotka hän jaotteli neljän otsikon alle: Kaamoksesta valoon, Ristilukit, Jaakobinpaini ja Hiljaisuus.

– Tiedän että kirjoittamiseni on hajanaisista. Ehkä tulevaisuudessa – jos Luoja suo – pääsen yhtenäisempään tekstiin, hän pohtii.

Valoa siis näkyy, sekä ikkunasta avautuvassa että mielen maise- massa.

Pirjo Silveri

Veräjällä-kirja tulee myyntiin Tyrvään Sanomien konttoriiin.

Veräjällä

Kuvitelkaa nettiaikalaiset, että koulutielläni oli kaksi veräjää joissa veräjänvaulot avata ja sulkea lampaiden ja lehmien vuoksi.

Lapsuuden kesät, lämpimiä kaikki! Metsämansikanmakuisia.

Kaipaun vanhaan veräjäaikaan.

Askel oli kepeä juosta paljainkin jaloin, känsäisin jalkapohjin.

Ei haitanneet harittavat männynkävyt.

Lapsen paino ja mieli oli kevyt.

Se oli juoksua elämään.

Nyt hiljaista kävelyä siitä ulos.

Vaan toivoa pidän kuin käsissä lintua – siipirikkoa – toista – toivoa kesistä – sitten.

LÖYTÖRETKELLÄ: Mistä löydän,

Luonnon puhetta

”Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä, kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen – mikä on ihminen! Kuitenkin sinä häntä muistat. Mikä on ihmislapsi! Kuitenkin pidät hänestä huolen.”

Ps 8:4–10

Job 37: 1–13

Job 39

Ps. 104

Luuk. 12: 24–31

Syrjäset Vammaskosken rannalla sijaitsevan kerrostalokodin kivikkopuutarhassa. Kati hoitaa innokkaasti taloyhtiön istutuksia, Taistokin on ollut pihatoissa auttamassa..

Pirjo Silveri

Rippikoulu-
tunneilla
johtava
diakonia-
työntekijä
Marjatta
Karimäki on
päässyt moniin
henkeviin
keskusteluihin
nuorten kanssa.
Tällä kertaa
mielipiteitä
vaihtamassa
ovat Kirsi-Marja
Kukkuva (vas.),
Henna Vulli,
Sanni
Voittomäki ja
Pieta
Honkakoski.

– Kun diakonia toteutuu hyvin, se on samalla lähetystyötä.

Naapuriapu yhä voimissaan

Aluksi Karimäki on tietenkin pyrkinyt hahmottamaan työalansa kokonaisuutta ja nykytilaa. Hän on kuunnellut herkäällä korvalla alaisensa näkemyksiä, ajatuksia ja kehitysideoita.

Hän on ehtinyt nähdä, että diakoniatoimiston päivystysvastaanotolla riittää kävijöitä. Se paljastaa, että tie seurakuntaan kyllä tunnetaan.

– Joukossa on hyvin erilaisia ja eri-ikäisiä ihmisiä. Täällä näkyy koko elämän kirjo, vauvasta vauriin.

Kotikäynnit ja vanhusten tapaaminen ovat maailman sivu kuuluneet diakoniaan. Pienryhmiä, piirejä ja kerhoja pyöri eri puolilla kaupunkia. Työtä tehdään vammaisten parissa, työttömiä ja vähävaraisia on vuosia kutsuttu torstailounaalle. Diakonian vapaaehtoisia osallistuu runsaasti erilaisiin palvelutehtäviin, näkövammaisille on *Tyrvään Sanomia* luettu kasetille jo 20 vuotta, uusia lähimmäisiä on onnistuttu kiittävästi rekrytoimaan.

Seurakunnan diakonian peruseriaatteena on etsiä, mutta se ei tarkoita, etteivätkö muutkin saisi pitää silmiään ja korviaan auki.

– Jos tiedät, että lähellä on joku yksinäinen, joka kaipaa diakoniatyöntekijää luokseen, soita rohkeasti diakoniatoimistoon ja pyydä käymään. Meille on iso haaste, miten tavoitamme ne kaikkein heikoimmat, jotka eivät itse ota yhteyttä. Avuntarvitsijoiden löytämiseen pitää käyttää kaikkia kanavia.

Vammalassa diakoniatyötä leimaavat vahvat historian perinteet, jotka kantavat edelleen. Paikkakunnalla vastuu on selvästi yhteinen.

– Ihmisten aktiivisuus esimerkiksi omalla kyläkulmalla on näkyvää, ja naapuriapua annetaan mielellään. Sekin on vammalalaisia diakoniaa parhaimmillaan.

Pirjo Silveri

Rohkeasti diakonian ruoriin

Marjatta Karimäki aloitti huhtikuussa johtavana diakoniatyöntekijänä.

Virka on uusi, mutta sen haltija Vammalassa vanha tuttu. Tyrväällä syntynyt Karimäki tuntee toimintaympäristön, sillä hän on 30 vuotta johtanut Sastamalakotia ja ollut pitkään seurakunnan luottamushenkilönä.

Viisihenkisen diakoniatimmin pomon tehtävään Karimäki on tarttunut innoissaan, jämäkästi ja ripein ottein. Hän tähyää ennakkoluulottomasti eteenpäin.

– Meillä pitää olla näky, mitä diakonia on muutaman vuoden päästä. Jos hoidamme ja teemme samalla tavalla kaiken sen, mitä tällä hetkellä, onko resursseja uusille mahdollisuuksille ja tarpeille?

– Tulevaisuudessa voi nousta

myös joku sellainen asiakasryhmä, jota nyt emme näe. Se voi tapahtua nopeasti ja siihen täytyy pystyä vastaamaan.

Muutoksessa on mahdollisuus

Viime viikkoina Marjatta Karimäki on paljon pohtinut seurakunnan diakonian perimmäistä olemusta. Kysymyksiä pyörii mielessä:

– On paljon tärkeitä ja hyviä työmuotoja, mutta silti asioita kannattaa joskus kyseenalaistaa. Miettiä, mikä on juuri meidän ydinaluettamme. Nyt jos koskaan on tämän mietinnän paikka, kun Sastamalan seurakuntaa suunnitellaan.

– Osaammeko luopua siitä, mikä kuuluu jollekin muulle, minkä joku toinen jo tekee? Miten pys-

tymme alueellisesti ja toiminnallisesti täyttämään diakonisen avun tarpeen, etsimään hätää ja tavoittamaan ihmiset, joita kukaan muu ei auta?

Uudistumisen Karimäki näkee mieluummin mahdollisuutena kuin mörköinä.

Ei hän itsekään pelkää muutoksia. Siitä kertoo esimerkiksi halu kuusikymppisenä vaihtaa työpaikkaa, vaikkei entisessä ollut mitään vikaa. Päinvastoin.

– Taivaan Isä avasi uuden polun, kun tulit valituksi virkaan. Minua haluttiin nyt johdattaa näin.

Karimäen mielestä työyhteisöissä tarvitaan eri-ikäisiä ihmisiä.

– Nuoret ovat näppäriä, nopeita ja taitavia, mutta vastaavasti ikä ja kokemus tuovat mukanaan jo-

tain muuta. Olen myös sitä mieltä, ettei esimerkiksi luovuuden kukkiminen ole lainkaan ikäsymys!

Tänä keväänä Marjatta Karimäki on iloinnut saadessaan osallistua rippikoulutyöhön. Hän on vetänyt diakonian oppitunteja Eestiin lähtevälle ryhmälle.

– Nykynuoret ovat valistuneita ja tietävät paljon. Ikäryhmää on helppo lähestyä esimerkiksi Kirkon ulkomaanavun työn kautta. Kansainvälinen diakonia on yksi ikkuna, joka on tätä päivää, mutta myös tulevaisuutta. Meidän pitää osata nähdä sekä lähelle että kauas.

Marjatta Karimäen sydän on lapsesta asti sykkinyt lähetykselle. Hänen mielestään diakonia ja lähetystyö kulkevat aina yhdessä, vähän limittäin.

Omaistaan hoitava kasvaa...ja jaksaa

Kun vammalalainen Pirkko Lahtinen haastatteli kymmentä omaishoitajaa, valitusvirtta kuului tuskin lainkaan.

Raskasta ja ympärivuorokautista hoitotyötä tekevät antoivat usein arjestaan silotellun kuvan. Joukosta vain yksi toi selkeästi esiin kiipeitä, kriittisiä, välillä tuskaisiakin tuntojaan.

Lahtinen arvelee, että tilanteen näkeminen myönteisessä valossa on jonkinlaista itsesuojeluväistoa, joka osaltaan auttaa jaksamaan. Jos puhuu ulkopuoliselle kielteisistä tunteistaan, tulee herkästi huono omatunto.

– Omaishoitaja ei mielellään näytä hoidettavallekaan omaa väsymystään. Jos toiselle joskus sanoo vähänkin pahasti, heti tuntee syyllisyyttä.

Eläkkeellä oleva terveydenhoidon lehtori ja kasvatustieteen maisteri Pirkko Lahtinen kokosi tarinat kirjaksi *Omainen auttajana. Omaishoitajan kasvu*. Sen kustansi Suomen Mielenveysseura.

Haastatelluista useimmat asuvat Vammalan seudulla, osa muualla Suomessa. Mukana on erilaisia tapauksia, eri-ikäisiä hoitajia ja hoidettavia: mielenterveyskuntoutujan ja kehitysvammaisen lapsen perhe, vaimo monivammaisen, dementikon ja MS-tautia sairastavan aviomiehen hoitajana, tytär aivohalvauksen saaneen ja poika dementiaa sairastavan äidin hoitajana.

Pirkko Lahtinen on osallistunut paljon tukihenkilötoimintaan, ollut tekemisissä vammaisten ja omaishoitajien kanssa, kouluttanut ja vetänyt vertaistukiryhmiä. Ajattelijoiden klubissa hän kävi puhumassa yksinäisyydestä seurakunnan haasteena.

Pauli Saha

Lahtisella on aiheeseen myös henkilökohtainen perspektiivi. Lapsena vaikeaan epilepsiaan sairastuneen tyttären äitinä hän kertoo oman elämänsä vaiheista ja kokemuksista.

Kirjassaan Lahtinen pohdiskelee myös ajatuksia, joita hänelle haastattelujen jälkeen virisi. Lisäksi hän ravitsee omaishoitajalukijoita nipulla rohkaisevia kirjeitä. Lopussa on tietoa 2006 uudistuneesta omaishoitajalaista.

Yksinäisyys on monelle kotona läheistään hoitavalle tuttua ja karua todellisuutta. Seurakunnan luottamushenkilönä Lahtinen heittääkään haastetta diakoniatyön suuntaan:

– Toivoisin, että lähimmäistointaa voitaisiin yhä kehittää ja lisätä niin, että koulutettaisiin vapaaehtoisia nimikkolähimmäisiä, jotka kävisivät juuri omaishoitajien luona.

Tarvetta hänen mielestään olisi, koska moni eristäytyy neljän

seinän sisälle hoidettavansa luo. Kaikki eivät edes pysty lähtemään vertaistukiryhmiin.

Pirkko Lahtinen:
Omainen auttajana. Omaishoitajan kasvu.
Suomen Mielenveysseura. 120 s.
Hinta 25 e.

Pirjo Silveri

Luonnostyöryhmän toukokuun kokoukseen osallistuneet arkkitehdit Maija Kairamo ja Juha Leiviskä (ylh.) olivat vaikuttaneita siitä, mitä kirkossa näkivät. Kuutti Lavosen (oik.) ja Osmo Rauhalan on määrä saada työnsä valmiiksi syksyyn mennessä.

Kuutti Lavosella ja Osmo Rauhalalla on kiireinen ja työntäyteinen kesä Tyrvään Pyhällä Olavilla.

Pirjo Silveri

Kirkkomaalareilla alkoi loppusuora

Taiteilijat pääsivät toukokuussa jatkamaan historiallista tilaustyötä kirkossa. Maalaaminen on kääntynyt loppusuoralle, kaikkien kuvien on määrä valmistua syksyyn mennessä.

Siihen asti kirkko on suljettu yleisöltä, ja Lavonen ja Rauhala toivovatkin nyt työ- ja keskittymisrauhaa.

Kokonaisuus paljastetaan kerralla lauantaina 27. syyskuuta. Kello 13 alkavassa juhlassa on mukana myös piispa Kari Mäkinen.

”Ainutlaatuinen juttu”

Lavonen ja Rauhala työskentelevät Vammalassa neljättä kesää.

Kirkossa havaitun kosteusongelman vuoksi maalaamista ei voi-

tu aloittaa alkuperäisten suunnitelmien mukaan vielä 2005, mutta alun takapakki osoittautui lopulta melkein onnenpotkuksi. Aikalisän aikana ehdittiin hankkia hyödyllistä tietoa aineista ja materiaaleista, joita puulle maalaaminen lämmittämättömässä kirkossa vaatii.

Kirkkotaiteilijat kuvittavat Pyhää Olavia tulipalossa tuhoutuneen Andreas Löfmarkin 1700-luvun kuva-aiheita mukailien, mutta 2000-luvun taiteilijan silmin.

Kirkkoon tulee yhteensä lähes sata kuvaa.

Jokainen yksittäinen työ on ensin hyväksytty luonnoksena työryhmässä, johon kuuluvat kirkkoherra Osmo Ojansivu, taluspäällikkö Paula Laasanen, kirkkoval-

tuuston puheenjohtaja Pertti Järvinen, rovasti Timo Kökkö, arkkitehti Ulla Rahola ja Kansallismuseon intendentti Helena Edgren.

Luonnostyöryhmä on kokoonnutunut tarpeen mukaan muutamia kertoja vuodessa. Toukokuun kokoukseen osallistuivat poikkeuksellisesti myös arkkitehdit Maija Kairamo ja Juha Leiviskä.

Museovirastossa työskennellyt Kairamo seurasi työurallaan Tyrvään vanhankirkon vaiheita ja korjauksia 60-luvulta asti. Kirkon jälleerakennuksen aikana sekä hän että akateemikko Leiviskä olivat jäseninä sisätilatyöryhmässä.

Jo aiemmin projektissa mukana olleet asiantuntijat haluttiin nyt kutsua Vammalaan katsomaan val-

miina olevia kuvia ja kommentoimaan vielä jäljellä olevan osuuden luonnoksia.

He olivat hyvin vaikuttaneita siitä, mitä kirkossa näkivät.

– Ainutlaatuinen juttu tästä tulee kerta kaikkiaan, molemmat suitsuttivat.

Samoin on arkkitehti Ulla Rahola innoissaan.

– Lopputulos tulee varmasti herättämään myös kansainvälistä kiinnostusta, hän uskoo.

Kuutti Lavonen maalaa pitkille lehtereille Kristuksen kärsimystien, viimeisen tuomion, Pietarin, Paavalin ja neljä evankelistaa. Hän osuudellaan on kolmisenkymmentä isoa peiliä. Osmo Rauhala tekee alttarialueelle ja saarnastuoliin

noin 60 kuvaa. Sinne syntyy luomiskertomus, syntiinlankeemus ja ehtoollisen asettaminen.

Taiteilijoilla on kirkossa myös avustajia, jotka tekevät muun muassa pohjustuksia ja vastaavat koristemaalauksista. Jo viime kesänä töissä olivat Heli Luukkanen ja Pilvi Ojala sekä kultaaajimestari Hannu Ivonen. Tänä keväänä joukkoon liittyi Tiina Lahikainen.

Tekniseksi avustajaksi seurakunta palkkasi heti hankkeen alussa Esko Kangasniemen, joka oli jo kirkkotyömaalla työnjohtajana.

Pirjo Silveri

Hääpareille Tyrvää ja Sastamala lähes tasoissa

Kuluvana hääsesonkina Tyrvään ja Sastamalan kirkot ovat vihkikirkkona lähes yhtä suosittuja.

Kesäkuukausien aikana kaksitornisessa pääkirkossa 19 paria lausuu ”tahdon”, Karkun keskiaikaisessa Pyhän Marian kirkossa on 18 vihkitöimitusta.

Touko-syyskuuksi Vammalassa on sovittu 54 vihkimistä. Suosituimpia hääpäiviä ovat 26.7. ja 9.8. Molempina on kuusi vihkimistä.

Hääväkeä on paljon liikkeellä myös 7. ja 28. kesäkuuta, 12. ja 19. heinäkuuta sekä 2. elokuuta. Näinä lauantai-päivinä vihittäen kristilliseen avioliittoon neljä paria.

Karkun kirkkoon on tehty yhdeksän vihkivarausta, Suodenniemelle neljä. Kaksi avioituvaa paria haluaa vihkitöimituksen samassa paikassa kuin hääjuhlaa vietetään. Enää vuosikautiin Vammalassa ei ole juhlistu juhannushäitä, eikä 2008 tee poikkeusta.

Pirjo Silveri

Riisasadetta on odotettavissa taas runsaasti. Vammalassa suosituimmat hääpäivät ovat 26.7. ja 9.8. Molempina vihittäen kuusi paria.

Varauksia jo ensi kesäksi

Nykyään monet päättävät hääjuhlaansa ajankohdan hyvissä ajoin. Vammalassa on vuodeksi 2009 sovittu jo seitsemän vihkimistä, niistä kolme Tyrvään Pyhän Olavin kirkkoon.

Näillä näkymin ensimmäiset parit astelevat vanhankirkon alttarille 4. heinäkuuta 2009.

– Näyttää siltä, että 4. heinäkuuta on ensi kesänä suosittu hää-

päivä. Toukokuun alussa kyseiseksi lauantaksi oli sovittu jo kolme vihkimistä, sanoo kirkkoheranviraston toimistosihteerit Eija Kuusisto.

Viime vuonna Vammalan seurakunnassa solmittiin 63 avioliittoa. Näistä ev.lut. kirkon jäsenten vihkimistä kirkollisesti toimitettuja oli 48 eli 76 prosenttia. Se on enemmän kuin kirkossa keskimäärin. Niistä avioliitoista, joista ainakin toinen puolisoista kuuluu luterilaiseen kirkkoon, vihittiin viime vuonna kirkollisesti 66 prosenttia.

Kaikista Suomessa solmituista avioliitoista luterilaisten kirkollisten vihkimisten osuus oli 60 prosenttia. Lisäksi 800 avioliittoa sai kirkollisen siunaamisen, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna.

Pirjo Silveri

Klaus Härö kuvaa Pyhän Olavin maisemissa

Elokuvaohjaaja Klaus Härö on iskenyt silmänsä Tyrvään Pyhän Olavin kirkon miljööseen.

Hän on kuvausryhmänsä kanssa tulossa Vammalaan tekemään tv-elo kuvaa *Postia pappi Jaakobille*.

Härö tunsu julkisuudessa paljon olleen keskiaikaisen kirkon ja kävi joukkoineen tutustumassa Kallialaan toukokuussa.

– Olen hirveä nipottaja kuvauspaikoissa ja vaadin niiltä paljon. Sitten kun menee paikan päälle katsomaan, joutuu usein pettymään. Nyt ei tarvinnut!

Vanhankirkonniemi sopii kuin nakutettu Härön suunnitelmaan.

– Se on yksi harvoista, ellei ainoa Suomen vanhoista kirkkoista, jonka miljöötä ei ole pilattu. Siellä aikakausi on jotenkin häilyvä ja epämääräinen – heti ei tie-

Pirjo Silveri

dä, ollaanko 1960-luvulla vai 1860-luvulla.

Tv-draama on määrä kuvata Pyhän Olavin piha- maalla syyskesällä, kirk-

kossa sisällä työskenteleviä taiteilijoita häiritsemättä.

Kohtauksia otetaan nauhalle myös vähän etäimmällä, ympäröivässä peltomaisemassa.

Jos suunnitelma etenee niin kuin Härö toivoo, tunnin mittainen televisioelokuva tulee ulos joskus ensi pääsiäisen aikaan.

– Olen luonteeltani kuitenkin sellainen, että tiedän elokuvan toteutuvan vasta, kun kuvauspäivät ovat alkaneet, hän sanoo.

Klaus Härö on tullut tunnetuksi ennen muuta elokuvistaan *Äideistä parhain* ja *Näkymätön Elina*.

Pirjo Silveri

TAPAHTUU KESÄLLÄ VAMMALAN SEURAKUNNASSA

KESÄN LEIRIT

Mukavaa leirielämää; toimintaa, pelejä, uintia, saunomista, yllätyksiä, hiljentymistä hartauteen hyvän sanoman äärellä! Majoitus neljän hengen huoneissa upouusissa tiloissa. Ota mukaan lakanat, sähkösopivaa vaatetta ja iltanuotiolle myös lämmintä ylle, sisätossut, peseytymisvälineet, uintivarusteet, muistiinpanovälineet ja Raamattu. Ilmoittautumiset sähköisesti osoitteessa www.vammalanseurakunta.fi (> Tapahtuu, Lapset ja Nuoret) tai soittamalla kirkkoherranvirastoon p. 511 2609

Varhaisnuorille

16.–18.6. Tyttöleiri (10–12-v.) hinta 18 e
1.–3.7. Poikaleiri (10–12-v.), 18 e
3.–4.7. Poikaleiri (7–9-v.), 10 e
7.–9.7. Tyttöleiri (7–9-v.), 18 e
 Tyttöjen ja poikien leirit alkavat klo 14 ja päättyvät klo 12

16.–18.7. Futsileiri (srk ja Fc Vaps). Hinta 35 e. Alkaa klo 11, päättyy klo 12. Vetäjinä Pasi Lehto, valmentajia ja Tuomo Taipalus. Futsipojille ja -tytöille kesän huippuhetki, hyvät harjoitukset osavien valmentajien johdolla. Ilm. p. 514 2993 (ei ma) tai fcvapsi@fcvapsi.fi. Lisätiet. Taipalus, p. 040 521 2340

31.7.–1.8. Lasten taideleiri, 10 e
5.–8.8. Yleisurheiluleiri, järj. srk ja VsV (100-vuotisjuhla-leiri). 30 e. Ohjaajina Leila Salmi ja Tuomo Taipalus. Ilm. p. 050 34 33910 tai vammalanseudunvoima@kopteri.net.

Perheille

14.–15.6. Isovanhemmat-lapsenlapset leiri, 10 e, lapset 5 e
1.–2.8. Kummi-kummilapsileiri, 10 e/5 e
15.7. Pyhäkoulun leiripäivä. Alkaa klo 11, päättyy klo 17. Lastenkirkko, ateria, leikkijä, luontopolku, yllätyksiä! Pyhäkoululaisille, perheille ja pyhäkoulunopettajille.
3.8. perheiden ja 5-vuotiaiden leiripäivä. Alkaa klo 12 aterialla (vapaaehtoinen ruokaraha), päättyy klo 17. Lastenkirkko, perheen yhteistä toimintaa, uintia, saunomista, leikkejä, nukke-teatteri, luontopolku, makkaranpaistoa

4.–6.7. Äiti-lapsileiri
11.–13.7. Äiti-lapsileiri
18.–20.7. Isä-lapsileiri
15.–17.8. Isä-poikaleiri
 Äitien, isien ja lasten yhteiset leirit alkavat pe klo 17 ja päättyvät su klo 14 (kotijoukot mukaan su klo 10). Hinta aikuiset 18 e, lapset 7 e, alle 4 v. ilmaiseksi. Lisätiet. Irmeli Kulonpää, p. 050 5431 416

NAISTEN SAUNAILLAT

Ma 21.7 ja ke 13.8. Leirimaja klo 18, yhdessäoloa, keskustelua, saunomista, iltahartaus, mukana Irmeli Kulonpää
Ma 18.8. Keväällä alkaneen työikäisten naisten "tyttökerhon" toinen kokoontuminen, Leirimaja klo 18.30

AVOIMET OVET LEIRIMAJALLA

Ma 4.8. ja to 21.8. alk. klo 17, kahvit, alustus ajankohtaisesta aiheesta ja sen pohjalta keskustelua, sauna, makkaranpaistoa, yhteislauluja. Tervetuloa koko perheen voimin!

OPASTETUT KIERROKSET HAUTAUSMAILLA

Alkavat klo 18, päättää musiikkihetki kirkossa
Ti 24.6. Salokunta, Maiju ja Urpo Vuorenoja
Ma 28.7. Tyrvään kirkkohautausmaa, Armi Hohko
Ti 29.7. Karkku, Maiju ja Urpo Vuorenoja
Ti 5.8. Sastamala, Maiju ja Urpo Vuorenoja

KARKUN KAPPELISEURAKUNTA

Ke 1.7. Ilta Vapahtajan hoidossa, Anita ja Raimo Bergin metsämökissä (Otajarventie 141) klo 18
To 10.7. Iltakävelijän iltakirkko (kirkkokuoronkurssi), Karkun kirkko klo 19
La 12.7. Kirkkokuoron konsertti, Karkun kirkko klo 18
Su 13.7. Kesäillan konsertti, Sastamalan kirkko klo 19, Aija-Leena Ranta ja vanhan musiikin yhtye Vox Audiens
Su 13.7. Messu Sastamalan kirkko klo 10, mukana Haapiaisen johdolla
Pe 18.7. Kirppu-Karkku ja ehtooyö, Karkun keskusta klo 17–24. Harsun pakarissa (Maakunnantie 17) diakonian ja lähetyksen kylätoimikunnan kahvila, salissa

hengellisiä toivelauluja, Urpo Vuorenoja, vs. kappalainen Marita Tuomi
Su 27.7. Perhemessu, Sastamalan kirkko klo 11.30, toimittajana Rainion sukuseuran pappi Pekka Rainio, mukana vs. kappalainen Marita Tuomi
To 31.7. Soli Deo Gloria -musiikkileirin konsertti, Harsun pihalla klo 19 (sateen sattuessa srk-talo)
Pe 1.8. Soli Deo Gloria -musiikkileirin konsertti, Sastamalan kirkko klo 19.30
Su 10.8. Messu, Sastamalan kirkko klo 13, Pirkanmaan- ja kotitalousnaisten suvipäivät

LÄHETYKSEN HYVÄKSI

Pe 20.6. Juhannusjuhla, Vammalan srk-talon rannassa klo 18, mukana Roznovskit, ohjelmaa, kokko

Perinteinen lähetyseräys 30.7. asti, SLS:n nimikkolähettien hyväksi. Jos haluat kerääjäksi, kysy listoja Tellervo Murto-Huoposelta p. 050 3256 191

Kirpputorit Suodenniemellä, srk-talo la klo 10–12.
Vammalassa uusi lähetykskirppis avautuu kesäkuussa Pappilanniemen saunarakennuksessa (Asemak. 6), myös pieni kahvio ulkoterasseineen. Voit lahjoittaa myyntiin mm. hyväkuntoisia vaatteita, tekstiilejä, taloustavaroita. Seuraa ilmoittelua!

Karkun kappeli-seurakunnassa
Ti 10.6. Laulu- ja lähetyksilta Ulla-Maija Knuutila-Viinikka (Pipontie 30) klo 18
Su 6.7. Runon ja suven päivä, laulu- ja lähetyksilta Pirunvuorella klo 19
Ke 9.7. Laulu- ja lähetyksilta, kirkkokuoronkurssilaiset Harsun pihalla (Maakunnantie 17) klo 19
Su 3.8. Laulun ja lähetyksen päivähetki Toronokalla (Irma ja Matti Pentti, Kiivettäväntie) klo 14
Ke 13.8. Laulu- ja lähetyksilta, pappilan piha klo 18, Arto ja Mari Jaatinen
Pe 29.8. Laulu- ja lähetyksilta Ryömällä (Karkunkyläntie 179) klo 18

EKALUOKKALAISTEN SIUNAUS

Su 10.8. Koulunsa aloittavien lasten siunaaminen, Tyrvään kirkko klo 18

DIAKONIATYÖ

To 3.7. Heinoon diakoniapiiri Eeva ja Semmi Lähteenmäelä (Riiheläntie 15) klo 13
Ma 1.9. Karkun kamari aloittaa syyskauden retkellä Terttu ja Kauko Karjalaisen huvilalle Horniolle, lähtö klo 12 Karkun srk-talo

Leirejä ja retkiä

Tied. ja ilm. diak.tsoon (Aittalahdenk. 12.)
ma–pe klo 9–11, ke 9–10, p.5142 411
To 3.7. Vanhemman väen kesäpäivä, Suodenniemen Salmi klo 10–15, yhteistä ohjelmaa ja ruokailu (ei ilmoitt.)
Pe 4.7. Kesäretki Hämeenlinnaan, tapaamme myös ex-vammalalaisen ex-kansanedustajan Timo Roosin ja Kaija-vaimonsa. Lisät. Halme p. 044 0732 121. Ilm. viim. 26.6.

To 31.7. Torstailounaan porukan ja työttömien luontoretki Kauvatsalle (Puurijärvi-Iso-suon kansallispuisto). Lähtö bussilla Vlan srk-talo klo 16, paluu klo 21.30. Parin km:n

patikointi pitkospuilla, ohjelmaa ja lätyttyä nuotiolla, makkaranpaistomahdollisuus (omat makkarat mukaan), hinta 3 e, ilm. viim. 25.7
Ti 19.8. Rovastikunnallinen mielenterveyden virkistyspäivä, Suodenniemen Salmi klo 10–16.30. Ilm. viim. 11.8.
Ke 20.8. Eläkeikäisten ja näkövammaisten leiripäivä koko Vammalan alueella asuville, Leirimaja klo 10–14. Hinta 5 e. Bussikulj. klo 9.30 Vlan srk-talo, Kauppalan talo, paloasema, Aarnontien kioskki, Superi, Punkalaitumien ja Tyrväänkyläntien risteys. Ilm. ja kyytitied. muualta viim. 12.8.
Ke 27.8. Kuurojen leiripäivä, Leirimaja klo 10–15 Ilm. viim. 19.8.
Ma 8.9. Vammaisjärjestöjen leiri-ilta, Leirimaja klo 17–20. Ilm. viime. 1.9.
Ti 9.9. Sotainvalidien, puolisoiden, leskien ja naisjaostojen leiripäivä, Leirimaja klo 10–14.30 (ei ilmoitt.)

NUORILLE

Liikunnan iloa; höntsäilyfutista tai muuta pelailua, tiistaisin Kaalisaaressa kenttä klo 20. Srk:n puistofutisjoukkue FC Fisun treenaa myös vuoron yhteydessä. Lisätiet. Tuomo Taipalus p. 040 5212 340

Perjantaisin kesäraamis; hetki jutustelulle, pohdiske-

lulle ja Raamatulle, Nuakkari (sisällä tai pihapiirissä) klo 19. Oloilta kesäraamisen jälkeen 13.6., 4.7. ja 15.8

Pe 20.6. Nuorten ja nuorten aikuisten juhannus, Leiris klo 20 (ei kesäraamista). Nuotioon loimua, saunan lämpöä ja järveden viileyttä...

SASTAMALA GREGORIANA

Konsertit Sastamalan kirkossa
La 19.7. Vokaaliyhtye Sastamala Gregoriana, klo 19
Su 20.7. Johdatus illan konserttiin, Kari Turunen klo 18, Lumen Valo, Evelyn Tubb, Giovanni Cantarini klo 19, Iltavesper klo 21

Ti 22.7. La Morra klo 19
To 24.7. New Trinity Baroque-yhtye klo 19
Pe 25.7. Mestarikurssin päätöskonsertti klo 18

www.vammalanseurakunta.fi

Pirjo Silveri

Tyrvään kirkkomaalla on monta mielenkiintoista hautaa. Etualalla lepää kirkkoherra L. HJ. Svanberg, takana Akseli Gallén-Kallelan suvun hauta.

Löytöretkelle hautausmaalle

Hautausmaa on kiehtova läpileikkaus paikkakunnan henkilö- ja kulttuurihistoriaa.

Kuolleitten puutarha on myös rännä elämää, kunhan maltaa katsella ja kuunnella. Yksi miettii tai muistelee ihmisiä, joiden nimiä tavaa hautakivistä. Toinen ihmettelee eri aikakausien tyyliä ja muistomerkeissä. Kolmas ihaillee kasvillisuutta, neljäs tarkkailee alueella viihtyviä lintuja ja oravia.

Opastetut hautausmaakerrokset ovat olleet varsin suosittuja eri puolilla Suomea. Tänä kesänä niitä järjestetään myös Vammalassa. Hanketta puuhannut matkailuopas ja seurakunnan luottamushenkilö Maiju Vuorenoja kuljettaa väkeä Karkussa.

Kenelle kävelyretket sopivat ja mikä on niiden kuningasajatus?

– Hautausmailla on meille sanoja: jokaisen elämä on Jumalan antama ja siksi merkityksellinen. Tutustumalla kiven takana olevien ihmisten tarinoin voimme asettaa omat arvomme järjestykseen ja kiitollisena nauttia tästä päivästä.

– Odotamme kävijöitä, joita kiinnostaa kotiseutu ja se, ketkä ovat olleet sitä rakentamassa. Halutessaan osallistujat voivat kertoa myös oman tarinansa! Jokaisesta hautausta ei kierretä, vaan valitaan niitä, joilla on joku historiallinen merkitys, koskettavuus tai sanoja esimerkiksi hautakiven lisätekstissä.

Mitkä haudat Karkussa puhuttelevat itseäsi eniten?

– Karkun kirkkohautausmaalla sovinnon risti, sankarihaudat ja niiden rinnalla valkoisten ja punaisten muistomerkit. Tätä sovinnon esimerkkiä ei voi nöyrytmät-

tä ohittaa. Salokunnasta poimisin viulunsoittajan haudan. Sastamalan kirkolla on koko ajan historian puhuteltavana. Koskettava on rautaristi, jonka alla lepää 6-vuotias poika ja jossa lukee ”Aalto valmistu haudan”. Kuinkahan monen suomalaisen haudan aalto tänäkin vuonna valmistaa?

Onko haudoista ylipäättään tarpeeksi tietoa ja mistä oppaat ovat sitä metsästäneet?

– Kaikista ei ole tietoja. Olemme opiskelleet merkkien henkilöiden ja -sukujen historiaa ja niiden merkitystä seudullemme. Kierroksen pohjana ei ole ”juorukalenteri”, vaan haluamme säilyttää hautausmaalle kuuluvan arvokkuuden.

Kauanko kierros kestää?

– Hautausmaasta ja kelistä riippuen 1–1,5 tuntia. Sen jälkeen on korkeintaan puolen tunnin musiikkihetki kirkossa.

Mikä Vammalan hautausmaista on oppaalle haastavin?

– Ehkä Tyrvään kappelihautausmaa Roismalassa, koska se on niin laaja. Tulee valinnan vaikeus. Kaikki Jumalan puutarhat ovat omalla tavallaan puhuttelevia ja kaikille löytyy ihailijoita. Jokainen kirkko on jonkun kotikirkko, samoin hautausmaasta voi jollekin tulla erityisen rakas.

Pirjo Silveri

Hautausmaapastukset alkavat klo 18.

Salokunta ti 24.6.

(Maiju ja Urpo Vuorenoja)

Tyrvään kirkkohautausmaa ma 28.7.

(Armi Hohko)

Karkku ti 29.7.

(Maiju ja Urpo Vuorenoja)

Sastamala ti 5.8.

(Maiju ja Urpo Vuorenoja)

Vihtaseurat lähetykselle

Vammalan ja Punkalaitumen rajamailla Ristimäen talossa jatkuu vuosikymmenien perinne 8. heinäkuuta. Ulla ja Jukka Vesamäen kotitalalla vietetään vihtaseuroja lähetyksen hyväksi.

Tapahtuma kulki joskus nimellä Lähetyksen suvisoitto. Ohjelmaan on aina kuulunut Jumalan Sanan lisäksi leikkiä, laulua, pelaamista, lapsille sopivaa tekemistä ja tietysti lähetystietoisku.

Kun nimi 2000-luvulla vaihtui, muuttuivat myös käytännöt:

– Vihtaseuroihin tulija näkee ensimmäisenä kaadetun koivun pihassa. Siitä aletaan tehdä vihtoja, jotka illan päätteeksi huuto-kaupataan. Viimeisiä vihtoja kohden hinnat kohoavat ja kaikilla on hauskaa kehitystä seurata, ker-

too pappismiehensä Veikon kanssa ”vakiokalustoon” kuuluva pastori Irja Aro-Heinilä.

Punkalaitumen seurakunnasta tulee myös pappi paikalle, kanttorikin.

– Joskus on ollut joku kuoro. Yleensä laulamme paljon, paistamme lättyjä ja makkaraa, kahvittelemme.

Ristimäen vihtaseurat ovat joka vuosi koonneet väkeä yli seurakuntarajojen, koska ollaan aivan Punkalaitumen, Vammalan ja Kiikan rajamailla.

Kertyneet varat menevät lähetykselle.

Vihtaseurat ti 8.7. Ulla ja Jukka Vesamäessä (Vammalantie 1042, Punkalaidun), vihtojen teko alkaa klo 17, seurat klo 18.30

Henttinen vieraaksi naapurista

Vesilahden kirkkoherraksi valittu Harri Henttinen vetää 3. heinäkuuta pihaseurat naapuripiirien puolella Stormissa Jari Haapamäen isännöimän talon pihamaalla. Sateen sattuessa mennään suojaan suuliin.

Henttinen vieraili Haapamäessä myös kesällä 2006, ja kuulijoita saapui toistasataa.

– Aikanaan lähdimme katsomaan karaoke-iltoja, joita hän veti baareissa Vesilahdella. Ensimmäisellä käymme omalla porukalla, toisella kertaa meitä oli linja-autollinen.

Kyllä kannatti. Henttinen puhuu hyvin ja osaa ottaa kaikki ihmiset samanarvoisina. Silloin päätimme pyytää häntä myös omalle kylälle, paljastaa Seija Haapamäki.

Nyt on ”yleisön pyynnöstä” uusinta parin vuoden takaisista seuroista. Henttisen puheen lisäksi luvassa on soittoa, laulua, lausuntaa, mukavaa yhdessäoloa ja kahvittelemme.

Pihaseur Pihaseurat to 3.7. Jari Haapamäessä (Haapamäentie 63) klo 18

Tiekirkon ovet auki Karkussa

Tiekirkon avoimet ovet kutsuvat sekä kotipitäjässä että ympäri Suomea. Tänä vuonna ketjuun kuuluu jo 271 kirkkoa. Vammalassa Sastamalan kirkko on jo vuosia ollut toiminnassa mukana.

Suomessa tiekirkkoina on sekä uusia että vanhoja, pelkistettyjä ja runsaasti koristeltuja kirkkoja. Joukossa on keskiaikaisia kivikirkkoja, mutta myös perinteisiä puukirkkoja ja modernia arkkitehtuuria edustavia kirkkorakennuksia.

Kaikkina niissä avautuu ikkuna historiaan, arkkitehtuuriin ja kulttuuriin. Kaikki ne kutsuvat matkailijaa tai paikkakuntalaista hetkeksi hiljentymään ja levähtämään.

Tiekirkkoissa vietetään kesäkaudella myös jumalanpalveluksia sekä järjestetään hartauksia ja konsertteja. Ohjelmia voi kirkko-kohtaisesti tarkistaa verkkopalvelusta www.tiekirkot.fi

Karkussa sijaitseva Sastamalan eli Pyhän Marian kirkko on avoinna ja opas paikalla 18.5.–17.8. joka päivä klo 11–18.

Vuoden 1997 tulipalosta säilynyttä puista krusifiksia mukailleen

Tyrvään Pyhän Olavin krusifiksi

169,-
Kultaa, korkeus 32 mm

Kulta- ja kellotie
Merja

Puistokatu 16 Vammala, puh. 5112 911
kultakello@kultakello.fi

www.kultakello.fi

TYRVÄÄN PYHÄN OLAVIN kirkon maisemissa.

www.mieliatta.com

HEINON LEIPOMO Ky
Sastamalankatu 68
Vammala
Puh. (03) 511 2640

Hopun apteekki
VAMMALA

Vammalan II Hopun Apteekki
Itsenäisyudentie 53, 38200 Vammala
puh. 03-512 3700, fax 03-512 3717

Tyrvään sivuapteekki
Asemakatu 10, 38210 Vammala
puh. 03-511 2300, fax 03-511 2865

Asiantuntevaa palvelua paikkakunnalla jo 70 vuotta

Vammalan Hautausseuran Cronen Oy

Teitä palvelee myös kirjansitoja Anna-Liisa Fisher
Adressien sitominen kirjaksi nyt mahdollista

Marttilankatu 37
Vammala
03-511 2156

Asiantuntevaa Hautausalan Palvelua

Surun kohdatessa

Hautauspalvelu T. Teuvo
Valkamakatu 4 Vammala (Luther-talo)
p. (03) 511 5600, auto 040 764 4678 myös iltaisin ja viikonloppuisin.
Tiloissamme laaja hautamuistomerkinäyttely.

Vauhtia ja vaarallisia tilanteita

Pirjo Silveri

Harri Pitkämäen päätä ei kylmännyt, kun hän tuulisena päivänä nousi nosturin nokassa Tyrvään Pyhän Olavin kirkon räystäitä korjaamaan.

Maanantai 5.5.

Viime viikolla täyttyi vuosi Vammalan seurakunnan palveluksessa. Varsin mielenkiintoinen ajanjakso on vierähtänyt todella nopeasti.

Aamuruutiinit hoituvat tutun kaavan mukaan. Herätys klo 4.30, kahvi tippumaan, käynti postilaitokolla, tunti lehdenlukua ja aamiainen.

Kello 6.45 virastolla on **Kiikan Sirpa** työn touhussa. Paikat ovat taas siistityt ja järjestyksessä uutta työpäivää varten.

Päivän ohjelmassa on käynti Suodenniemellä **Paulan (Laasanen)** kanssa. Tarkoituksena on esitellä pappilaa kiinteistövälittäjälle, tarkistaa Salmin leirikeseuksen saunaremontti, kirkonmäelle tehdyt invapysäköintipaikat ja seurakuntatalon uusittu hälytysjärjestelmä. Leirikeseuksessa on myös kaadettu puita, jotta järvinäkymä avautuisi paremmin sekä aloitettu piha-alueen korjaustyöt.

Paluumatkalla katsastan nopeasti Mouhijärven kirkon kattoremontin etenemisen ja kirkon seurakuntatalon sisätiloja – uteliasuuttani.

Takaisin virastolle. Laskujen kuittauksia, sähköposti, urakkaraporttien valmistelua, tarvikeilauksia, urakoitsijoiden tilaaminen Leirimajan keittiöremonttiin, työsuojelun keskeneräisten asioiden eteenpäin viemistä.

Iltapäivällä ehdin viimein jatkaa Leirimajan keittiön rakentamista. Lattian uusiminen on teetänyt runsaasti työtä, onneksi olen

saanut apua **Hautamäen Matilta**. Tänä meillä olisi vakituinen sulkapallovuoro Vinkillä klo 15, mutta tällä kertaa tekemättömät työt määräävät tahdin. Leiriksellä kuulu iltakahdeksaan.

Tiistai 6.5.

Leiriksen valmistuminen aiheuttaa muille suuria odotuksia ja minulle pientä kiirettä, joten parempi jatkaa päivää kuin katua.

Keittiöllä paiskitaan töitä aamuviidestä iltakahdeksaan. Onneksi Matti on saanut houkutelua vapaaehtoista apuvoimaa. **Paavo (Kömi)** on suureksi avuksi siivoamalla ympäristön ja avustamalla tavaroiden kantamisessa ja kalusteiden puhdistamisessa.

Onneksi muutamat toimistoasiat hoituvat puhelimella ja saan keskittyä töihin rauhassa.

Keskiviikko 7.5.

Laulun sanoin "kun on alkuun päästy niin antaa mennä vaan". Tässäkin aamussa on se hyvä puoli, ettei kevät juuri voi kauniimpana esittäytyä.

Työmatkalla Vesilahdesta Vammalaan, hieman ennen Lantulaa, huomaan pellon laidassa kaksi tummaa möykkyä. Ne osoittautuvat urosmetsoiksi soitimella. Näytelmää on pakko seurata tovi ojanpenkalla istuskellen.

Leiriksellä työt jatkuvat Mattin ja Paavon kanssa iltamyöhään. Ensimmäinen leiripäivä on ylikuomenna, ja jos kaikki osuu

nappiin, se voidaan järjestää. Tosin paljon on kesken, mutta onneksi usko on vahva.

Päivän ainoa "häiritsevä" tekijä on ohjausryhmän kokous Kiikassa klo 15.30–17. Tällaiset ovat kuitenkin minulle uutena työntekijänä tärkeitä tilaisuuksia, joiden avulla voin hahmottaa tulevaa Sastamala. Sitä, miten kiinteistö- ja hautausmaahallinnon tehtäväkentässä henkilöstöresursseja ja työolosuhteita on järjesteltävä. Samalla pääsen tutustumaan ihmisiin tehtävänimikkeiden takana.

Torstai 8.5.

Työpäivä alkaa varhaisella käynnillä virastolla. Toimistorutiinien pikainen hoitaminen, laskut, sähköposti – ja kauhistuminen. No, sitähan sanotaan, että pääsi on kuin työpöytäsi. Parempi näin kuin että olisi tyhjä.

Saavun Leirikelle klo 5. Vastoinkäymiset eivät koskaan riemastuta, eivät nytkään. Lattia ei ole kuivunut. Mattoasentajat on peruttava.

Laitan kahvin tippumaan. Nyt ehtii valmistella Pyhän Olavin räystäiden korjausta. Jostain pitää löytyä henkilönostin, joka nostaa 24 metriin. Muut tarvikkeet on jo siirretty kuivumaan kirkon pihamaalle.

Kangasniemen Eskon avulla olemme hankkineet leveitä haapalautoja. Esko opasti ja auttoi veistämässä ja tervaaamisessa. Nyt ne pitäisi asentaa paikoilleen, jottei lumi enää tuiskuasi kirkon ullakolle. Luvassa on siis vauhtia ja vaarallisia tilanteita.

Kello 8 Finlaysonin edustaja saapuu sovitusti uudisrakennukselle Houhajärvelle. Käymme läpi muutokset ja sovimme uudesta tapaamisesta heti, kun kalusteet ovat saapuneet.

Uudisrakennuksen ulkopuolet ovat valmistumassa hyvää vauhtia. Kevätsää suosii maalaamista ja pihatöitä, joista vastaa seurakunnan pitkäaikainen yhteistyökumppani **Mäkisen Aarne**. Tyrväläisittäin: työ sujuu luonnikaasti. Yöajan käytän keittiön laatoittamiseen.

Perjantai 9.5.

Aamuneljältä siivoan Leiriksen keittiötä. Mattomiehet ovat tulossa ja kaikki on vielä sekaisin. Kyllä se tästä.

Tänään pitäisi ensimmäisen isokoulutusleirin alkaa klo 17. Keittiössä ei ole mattoa, ei mitään kalusteita, wc:t eivät toimi, ei löydy makuupaikkoja. Tosin kello on vasta 6.00. Matti ja Paavo ovat korvaamattomana apuna päivän aikana.

Anja (Sorva) ja **Irmeli (Ketola)** tulevat valmistelemaan leiriä. Ilmeet ovat näkemisen arvoiset. "Vai että tänne?" Sitten kokemus vie voiton. "Onhan sitä viety ruokaa soutuveneellä" toteaa Anja.

Emännät luovat uskoa nuoriso-ohjaajin ratkomalla lievää suuremman ruuan valmistusongelmat. Iltan mennessä keittiössä on matto, kylmäkaappeja, työtasoja, vesipisteitä ja jopa yksi liesi toiminnassa. Ei aivan kuten lupasin, mutta kyllä se tästä.

KUKA?

Nimi: Harri Uolevi Pitkämäki

Tehtävä: seurakunnan rakennusmestari kevästä 2007

Ikä: syntynyt 1961 Tampereella

Perhe: vaimo Minna Riitta, askartelunohjaaja. Poika Pete Pekka Uolevi (s. 1988) ja tytär Maisa Milma Riitta (s. 1991), molemmat opiskelijoita

Asuinpaikka: Vesilahti

Harrastukset: kaikki pallopelit, hiihto, vaellus, soittaminen ja kalastus. "Olen maailman innokkain mutta huonoin perhokalastaja".

Kiitokset emännille ja nuoriso-ohjaajille, paremmat päivät ovat tulossa.

Kiitos, ole hyvä ja anteeksi

Viikolla jäi kirjaamatta monia tapaamisia virastolla, seurakuntataloilla, pappiloissa, kylänraitilla, jäähallilla ja kotona.

Kaikkia seurakunnan työntekijöitä kiitän tavasta, millä minut on otettu vastaan. Vuosi Vammalassa on palauttanut jotain, jonka olin jo hukannut. Ilo ja nauru ovat palanneet elämäni.

Päiväkirjaviikko ei ollut aivan tyypillinen työviikkoni. Tosin niinhän se on, että tyhmästä päästä kärsii koko ruumis eli en ole koskaan ymmärtänyt, miten Mikki Hiiren kädet liikkuvat.

Oma elämäni on aina kulkenut omaa tahtiaan. Ainoa huomio ajan kulumisesta on ollut vaimoni **Minnan** huomaus, kuinka hän on odottanut minua kotiin jo yli viisitoista vuotta.

Vielä vähän suhteestani kirkkoon. Vammalassa tämä on hyvin herkkä aihe.

Vanhempani ja isovanhempani ovat olleet uskossaan vahvoja. Sitä ei ole tarvinnut todistella eikä siitä ole tarvinnut tehdä numeroa. Periaatteena on ollut tasavertaisuus ihmisenä.

Tärkeimpinä opetuksina kotoa olen saanut kolme ohjenuoraa, joista pitää kiinni: kiitos, ole hyvä ja anteeksi. Näillä opeilla matkaa on kuljettu tähän hetkeen.

Harri Pitkämäki

Rakennusmestari sukkuilo sujuvasti virastolta vanhallekirkolle, Suodenniemen Salmista Tyrvään pappilaan. Viime viikkoina Pitkämäki on välillä melkein asunut Leirimajalla, missä on kuumeisesti tehty uuden majoitusrakennuksen lopputöitä ja sen lisäksi muun muassa pikkupirtin keittiöremonttia.

Pirjo Silveri